

Debattartikel Land Lantbruk, februari 2011

Det debatteras nu flitigt om hur svenska grisföretagare ska få ut en priskompensation för fördyrande djurvälståndskostnader. Vi i Sveriges Mjölkbönder tycker att vi måste inse problemet när det gäller regler som staten respektive branschen ställer mot oss.

När det gäller staten måste ett regelsystem som påverkar oss negativt gentemot andra EU-länder på något sätt priskompenseras. Om våra branschföreningar däremot ställer krav som ökar våra omkostnader måste detta tas ut på markanden. Om vi går till riksdag och regering och kräver pengar oavsett vem som har skapat merkostnaden har vi inte insett vart problemet ligger.

Skapar vi mervärden som ökar våra omkostnader måste detta på något vis generera pengar i våra företag ute på gårdsnivå. Om detta inte infaller måste vi ta bort de fördyrande reglerna på något vis. Varför inte kunna välja vilken väg man som företagare vill gå? De som tror på mervärden och att en anslutning till ett regelverk betalar sig på sikt ansluter sig till ett frivilligt kontrollsystem. Det andra alternativet är att följa det regelverk som staten beslutar om och då se till att bevaka eventuella nya pålagor och se till att statliga pengar jämnar ut konkurrensen i EU.

Ska vi kunna bli riktiga företagare på gårdsnivå när det gäller produktion av mjölk och kött måste vi få handlingsutrymme och inte styras av ett regelverk som gör att företagsandan försvinner. Vi är mycket väl medvetna om att handeln ställer krav på oss men varför kan vi inte själva få bestämma vilken väg vi vill gå utifrån vad som är bäst för just mitt företag? Som det är idag verkar branschens regelverk leva ett eget liv där pålagor kräver fler kontrollanter, mer byråkrati och ett högre netto för kontrollsystemet och där man ignorerar om regelverket skapar högre produktionskostnader på gårdsnivå.

Om ett regelverk skapar ökade produktionskostnader behöver vi få ut ett högre avräkningspris för att inte utarma våra egna företag. Om det sedan är marknaden eller staten som ska se till att avräkningspriset kompenserar för ökade produktionskostnader är en fråga om vem som har genererat den fördyrande regeln!

/Stefan Gård, ordförande i Sveriges Mjölkbönder